

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESCH
núm. 27, pis 2.er
BARCELONA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.
FORA DE BARCELONA
cada trimestre
ESPAÑA, 8 rals.
CUBA y PUERTO RICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

AVVENTURAS NOCTURNAS.

Fosca es la nit: las camas me fan tentinas, lo cap se m' en vā, los fanals del Passeig de San Joan despedeixen llumenetas, tèrbolas com los follets dels cementiris: tot es trit y fúnebre. Lo meu cos se sembla al de una coqueta quan la frescura dels polvos no logra mitigar la ardència de son cutis herpetich: l'aire fred de la matinada no pot tampoch tréure'm la escalfor de la pell. Vés qui 'm feya menjar y beure en tanta de manera! Y luego m' hi tombat quatre tassas de café que en compte de ajudarme la digestió, m' han acabat de excitar lo sistema nerviós....

Ditxosos balls y ditxos carnaval.... Ja voldria que tot s' hagués acabat. Y que s' haurán fet tots los companys, are que hi penso....? Jo quan menos he conegut que no estava bò.... pero y 'ls altres...? Allí crech que s' han quedat bebentse 'l conyach com si fos aguya clara.

Lo millor de tot serà una bona caminada; aixís entrare en reacció y distrauré 'l cervell dels vapors alcohòlics que l' abruman.

Estich espantat de mi mateix.... Me sento ab massa dalit y forsa.... Caminem, donchs, una bona estona... fins que la fatiga m' rendeixi. Potser de aquest modo la son 'm vencerá y podré anárme'n à la nona.

Pero per més que camino aquella agitació no 'm passa; l' insomni augmenta per graus y las arterias lateixen cada volta ab més violència.

Sento tocar les tres de matinada lluny, molt lluny, potser a sota meu y tot... Es que caminant à la ventura hauré arribat à la muntanya de Monjuich....? En efecte allò negre no pot ser res més que 'l mar. Vaya una passejada!

Quin contrast més espantós!... Allí baix tot es buñoli, emveja, despit, coquetisme, ganas de fer creure al pròxim que un se diverteix; aquí dalt en cambi tot es tranquilitat y misteri.

Las rocas despresa de les vertents per la forsa de la barrinada semblan animals antidiuvians que jeuen aletargats, esperant lo retorn de la seva època; las casas de la ciutat fan l' efecte d' un concili de fantasmas; los branquillons que m' entrebancan tenen l' aspecte de serps y 'ls arbres espurgats d' aprop del marge prenen las formes de gegants corpulents, disposats a aplastar d' una manotada à l' infelis mortal que s' atreveixi à prosseguir la seva marxa.

Aixó hi faltaba...! Qu' es aquell bulto? Un lladre se m' acosta.... Si sí... aquella sombra sols pot ser un lladre.... en aquesta hora cap home de bò corra per aquells encontorns... Infelis....!

Con què amartellas una pistola y avansas dret à mi...? La por me cega, las camas y 'l cor se m' opriemeix: vull cridar y la vèu se 'm nua... Coratje, donchs! A deixarme matar sempre hi soch à temps.

La sombra posa l' genoll à terra per apuntar millor... Are es l' hora! Pego correguda donant un crit feréstech, caich d' un brinco sobre d' ell y mentres li poso una mà al coll per subjectarlo, encare que debilment perquè 'l vigor m' abandona, la pistola li cau dels dits com una joguina de las mans de un noi.

Al estupor tot de un moment succeheix una sorpresa molt més inesperada encare.

Lo meu adversari, no 's defensa; molt al revés: cau estirat y ab la vista dirigida al cel murmura confusament una pregaria... Proba de ferme la senyal de la crèu, y anyadeix ab paraules tremoloses:

—Fuig, mal esperit... No... no... ja no 'm vull suicidarl.....

—Lo millor será fugir camps à través recullint l'arma homicida, penso jo: si li deya que no soch en Lucifer, demà aquest jove m' hauria de quedar reconegut.... y al veurem li cauria la cara de vergonya...

—No... val més que no 'm conegui.

Y vaig posar en planta 'l meu pensament.

May he tractat de humiliar à ningú ni de atribuirme favors deguts à la casualitat; aixó 's deixa per la gent orgullosa.

Y corrent ab més forsa que may, no vaig parar fins que un raig de lluna, sortint de relisquentas per entre la nuvolada, va mostrarme 'l camí de la ciutat.

II.

¡Hi ha gent que de tot ne sab treure partit...!

Després del Carnaval, la Quaresma.

Per la Quaresma anava à sentir los sermons del pare X, no perque 'ls tals sermons del Pare X, m' agradesin, sino per....

Vaja res... cosas de fandillas.

Lo pare X, formava part de una d' aquestas companyías de missionistas xabacans que van pè 'l mon com los còmics de la llegua y donant tantas funcions à tant, allà hont los llogan y 'ls pagan. En lo primer sermó va donar llenya à n' en Bismarck que no crech que s'hi capfigués gaire. En lo segon va dir que de la sardina se n' havia de dir peix blau. En lo tercer va atacar als espirituistes, que per cert no se 'n van posar cap perda al fetje.

En lo quart va retallar als liberals, los quals tamponch van amohnars'hi gaire.

Y en lo següent va dir y comentar los miracles de la setmana.

Allí va esplicar lo cas que acabo de referirlos y en lo qual hi feya jo 'l paper de dimoni de comèdia de màgica.

Jo tenia banyas cargoladas, orellas llargues, qua vermella, ulls de foch nás asqueròs y plé de berrugas, etc., etc....

De prompte sulfurantme al veure que se 'm tractava tant malament vaig fer un crit que 's va sentir de tota l' Iglesia.

—Ara fos à fer 'l hauria deixat matar per burro!

No sè com hauria acabat la cosa si la meva promesa no m' hagués detingut ab una mirada. Ella tampoch se podia aguantá 'l riure.... Inútil es dirlos que ja estava enterada del cas.

¡Hi ha gent.... que de tot ne sab treure partit...!

MIQUELET.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

Vamos, ja 'm tenen altra vegada al seu servey. Gracias á las suadas que m' han fet arrancar aquells confites que 'm vá doná 'l doctor de la maopatia, m' ha passat enterament lo cadarn, aquell panteig que m' havia fet posar una vèu pitjor que la de las trompas del Liceo quan sonan un *sí bemol*. Figúrinse quina canona més embussada debia tenir!

Aquella xiulada del *Faust* me vá fer més mal que una pedregada seca á las vinyas. Jo 'ls asseguro que si 'm torna a succehir haig de fer citar al marqués dels ulls de poll á ca 'l arcaldà de barri per ferli pagar la cura. No ha patit poch lo pobret del meu amo! Hi ha hagut dies que ha suat tant ell com jo mateixa. En fi, ja s' ha passat y ab molt de gust y contento torno à pendre la ploma per darlos compte de lo que ha succehit aquesta setmana.

Lo marqués dels ulls de poll creyent, sens dupte, quo vivint en un país de catòlichs podria fer lo seu Agost encare que sigui 'l Mars vá determiná posar l' útlim dissapte *L' Hebreo* en lo gran Teatro.

Pobre senyor, vá errar bén bò la calada!

Ell ja vá procurar presentarla ab atractiu, fins vá llogar cantants nous; pero 'cal ni por esas, lo porch se li torná truja. Per aixó, no creguin que la Sra. Cassó y el seu senyor ne varen tenir la culpa. Son un parell de *Cassons* que ni per treure aigua serveixen. Ella, que feya la júeva, es més llarga que un estrenyinador y més magre y desgarbada que una canya d' haver nius, ab una vèu, que encare no puch saber d' ahont dimoni li sortia. Tè una manera de cantar que més que cantar sembla que vol tirar capellans. Si jo tingués d' enraionarhi portaria sempre 'l paraiguis. Així es que 'l públic cremat li vá pagar una felpa, d' allí, de cal general.

Y 'l seu marit? Mare de Déu! Pobre *Eleazar*! Ja li vá costar bén car voler fe 'l paper de juhéu devant d' un públic catòlic y al mitj de la Quaresma. Sense massas ni bastons li van donar una pallissa que me 'l van deixar com nou. Es clar! Si canta sempre ab lo nas y es tant barruer y tant... en fi que no pot anar.

Feya la princesa *Eudoxia* la Sra. Ricci y cantá la sèva part com ho canta sempre tot. Creguim Sra. Matilde sinó 's fá treure aquell trunfo que li escalda tant la gola no farà mai res de bò. Tots los paperets que canta 's ressenten del mateix; las glàndulas van massa endoyna.

Y 'l altre tenor D. Leopoldo lo *príncipe del Imperio*? Es un tenor de gracia per cert bén poch graciós.

No 'm vaig alegrar poch al veure en lo tercer acte com la xicoteta cremada conta que li volia amagar l' ou y li esbullia tot lo marro que ja tenia à mitj coll!

L' únic que pogué passar fou lo baix Sr. Mirabella. Lo paper de Cardenal vá ser un xic aplaudit: no es extrany, vá tan bonich!

Hasta 'l mestre Dalmau al dirigir l' orquesta sembla que tingués son.

Jo 'ls asseguro que vá ser una *Ebreo* ben magre, no crech que la fassin més y si m' han de creure à mi ja

poden despatxar á la gent y hasta 'ls caballs y tot, puig varen ser mes impolitichs juffffff...! .

Mirin, un' altra vegada quan n' hagin de treure á la escena fassinlos posar bosseta. Los músichs del contraix que sonan a la part dreta encare arrufan lo nas y están fent ganyotas. Vaya! Va ser un regalo casi be aran de tirsos.

Ab això are dissimulin que tinch encare l' cap una mica débil y no 'm puch allargar molt; per la senmana que ve ja serà molt més extensa y tindrà més expansió la que es sempre servidora de vostés.

LA MARÍA DE CAL SENYOR PEPINO.

LAS QUATRE ESTACIONS.

Sens que 'm costi cap afany
y ab rahons certas y bonas,
vaig á pintar ab las donas
las quatre estacions del any.

La nena de quinze abrils
que sols pensa en balls y en flors,
y guarda de adoradors
cartas y versos á mils;
y que sense cap quimera
á gosá l' mon la convida,
pinta aquesta de la vida
la florida primavera.

Mes aquella amant hermosa
que sent cremar dintre l' cor
lo foch intens del amor
que fa estar neguitosa,
y ab tal frisana no viu
esperant lo dols moment
de rebre l' sant sacrament
del matrimoni, es l' istiu.

Y quan al peu del bressol
cusint ó brodant s' encanta
mirant al nen, y l' hi canta
cansons per darli consol,
sent sa major alegría
fer caricias al fillet,
es, lector, lo tipo aquet
la tardor ab sa poesia.

Quan ja lo temps despiadat
á la dona ab sanya dura
la juventut, la hermosura
y la gracia l' hi ha robat;
quan sols compungida al cel
son pensament dirigeix,
lavoras se converteix
en hivern fret com lo jel.

Ja yeuhen que cap afany
me ha costat, dant rahons bonas.
lo pintar sols ab las donas
las quatre estacions del any.

FALÓ.

UN COMPTÉ CURIÓS.

En una biblioteca de Fransa pot veure'l tothom qui vulga. 'S remonta á l' època dels frares. Lo firma un tal Jaume Casquin, pintor. Es un compte curiós.

L' abat de un monestir vá encarregarli varias remuntas.

—Quan valen? vá preguntarli l' abat acabada la seyna.

—Valen 78 escuts.

—Agafí un tros de paper y dónquim detalls cosa per cosa.

Lo pintor Jaume Casquin vá pendre la ploma y vá escriure lo que segueix:

Per corretjir y embarnissar los déu manaments. . . . . Escuts. 5

Per pintar la cara á Pons Pilat y posarli una cinta al barret. 3

Per fer una qua nova al gall de sant Pere y retoçarli la cresta. 3

Per daurar l' ala esquerra del àngel Gabriel. 4

Per afeçir un dit á la mà del bon lladre. 4

Per haver pintat de vermell la cara de Caifás. 5

Per renovar lo cel, afeçirhi dos estrells, daurar lo sol y rentar la lluna. 6

Per vivificar las flamas del Purgatori y restaurar algunes animas. 6

Per fer una qua nova á Llucifer y posarli grapas novas. 4

Per ribetejar la túnica de Herodes, posarli dents y ajustarli la perruca. 4

Per posar un pedàs á las calses del sacerdot Anàs y clavarli dos botons á l' ermilla. 3

Per posar un parell de polaines novas al jove Tobias viantjant ab l' àngel Gabriel y colocarli una correja nova á la maleta. 6

Per netejar las orellas á la burra de Balaam. 5

Per haver posat una pedra á la fona de Davit, engrandir lo cap de Goliat y engreixarli las camas. 3

Per fer ungles novas á Sanson. 4

Per enquitranar l' arca de Noé y posarli dugas mánigas novas á la camisa. 6
Per apedassar la jupa del fill pròdich, rentar los tocinos y posalshi una mica de calderada á la menjadora. 5

Aquest compte es autèntich. 78

PENSAMENTS

RECOLLITS DE VARIOS AUTORS ANTICHS Y MODERNS.

Concibeixo molt bè que las aranyas pugui anomenar *Providència* al poder que 'ls porta á la treynina moscas pera devorar; pero no sé quin nom deurán haver de dar á n'aquest mateix poder las moscas.—(J. B. Say.)

Quan las coses no volen conformarse ab nosaltres, nosaltres debém conformarnos ab elles.—(Fontenelle.)

Mal administrarà l' hisenda pública, qui no sab administrar sa casa.—(Plutarco.)

En los negocis humans no es la fé lo que salva, sino la desconfiança.—(Napoleón I.)

Es tant fàcil enganyarse á si mateix sense adverlirho, com difícil enganyar als demés sense que ho notin.—(La Rochefoucauld.)

Las lleys son com las treyninas: los petits insectes quedan agafats entre elles; los grossos las estripan.—(Anacarsis.)

Los que creuhen que l' diner ho fa tot, soLEN estar subjectes á qualsevol cosa per diner.—(Voltaire.)

Las fruytas millors son aquellas que han sigut pica-das p'ls aucelets: los homes més de bè son aquells en los quals s' hi ha cebat la calumnia.—(Pope.)

(Seguirà.)

BALADA.

(DE LLUIS RATISBONNI.)

TRADUCCIÓ.

La hermosa nina torná á sa casa;
sa pobre mare l' hi preguntá;
—Perqué vermelles tas mans ne portas?
—Posé una rosa m' haurá punxat.
Sortí la nina: torná á sa casa,
sa pobre mare l' hi preguntá:
—Perqué los llavis encesos miro?
—Es que una mora me 'ls ha facat.
Al altre dia torná la nina,
sa pobre mare veienta entrar,
—Déu, meu, exclama, perqué ta cara
contempo plena de dol y afany?
—Ay mare meva, diu la nineta
en plors desfentse; tot s' ha acabat!
Jobra una tomba per ta filleta!
Jadeu per tota una eternitat!

Morta la nina, sobre sa llosa
eixas paraules s' hi van grabar:
«Quant tant vermelles las mans tenia,
»fou perqué un home las hi apretá;
»quian sa mareta, sa pobre mare
»veié sos llavis de roig pintats,
»fou perqué un bés los havia encesos,
»fou perqué un bes hi deixá senyals;
»quian la nineta, pàlida y trista
»doná á sa mare l' adeu mortal,
»fou perqué l' home que la adorava
»la abondaná.»

C. GUMÀ.

ESQUELLOTS.

Quan se parlava de que la pesta havia aparescut á Astrakan, en Bismarck vá rebre una carta y un susto tot en una pessa.

La carta deya:

«Sr. Bismarck: per probarli que la pesta no es contagiosa l' hi envio aquests cabells y un tros de camisa de un que n' ha mort. Si dintre 24 horas vosté ja es al altre barri, sabrà tot' Europa que es veritat que la pesta es contagiosa. Que Déu lo guardi molts anys.»

Lo diumenje passat á la tarde no hi cabia al Liceo ni una agulla.

Feyan la Passió.

Si es cert que 'ls que ván á véurela pecan, com suposa l' bisbe, Satanás devia partirse de riure.

Pero tocant á riure crech qu' encare vá riure més l' empessari.

Dias endarrera 'l Sr. Gobernador de la Província vá fer una fornada de concejals, per omplir los vuits que hi havia al Ajuntament.

Fins vá nombrarne un que fá sis anys qu' es mort.

Magnifica ocasió per nombrarlo inspector del cementiri!

A la sessió del divendres, dels novament nombrats no vá anar'n hi més que un.
Un de mort y un de no gaire viu.
Perque 'l que vá anarhi no hi ha duple, que déu ser un senyor molt poch espavilat.

Lo més trist es que hi haja una huelga de gas y un'altra de regidors.

Estém condemnats á viure á las foscas, no hi ha més. Ni 'ls metxeros dels botiguers, ni las lumbreras del Ajuntament!

De una botiga del passatge de la Vireyna un granuja se 'n vá endur un parell de botinas.

Los municipals ván agafarlos.
Sembla impossible. 'L tonto duya las botinas á la mà. Si al menos se las hagues posadas als péus, potser hauria anat més depressa.

Se publica un periódich de medicina titolat *El sentido católico en las ciencias médicas*.

Ja 'm sembla que 'ls sento preguntar:
—Y bè que tènen que veure las manxiulas ab lo Concili de Trento?

Jo no sé, fins me sembla que 'ls redactors de aquest periódich en lloc de receptar una purga l' hi receptarián á un malalt set anys de purgatori.

A un libre-pensador, per curarlo de la mania de pensar per si mateix, l' hi amputarán lo cap.

Als que 's morin de debilitat l' hi prescriurán de juny.

Per compte de ayuga de malvas donaran ayuga benuya.

Y en una paraula, son capassos de aplicarli capellans herèus de confiansa, per compte de sangoneras.

Diumenge passat, professó del Jubileu.

Figúrinse un remat inmens de ratas de sagristia, de noys d' estudi, de joves que buscan un bon dot, de veïllas xarugas, alguns militars y un sens fi de cucurallas, La major part feyan veure que resavan lo rosari.

Alguns cantavan l' himne de 'n Candi.

Lo públich s' ho vá pendre á broma y mentre una part cantava la Marellesa, un' altra part cantava l' himne de Riego.

En tot això no sabem pas la religió qu' es lo que hi guanya.

Entre 'ls penitents del Jubileu hi anava 'l Sr. Fontrodona.

Lo públich tot era mirarli 'ls pantalons.

Tothom deya: —Mira, mira 'ls porta llarchs.

Això vol dir que tant si ván ab pantalons curts com ab pantalons llarchs, los homes del pés del Sr. Ignasi sempre llaman.

Un pagés se presenta á l' estació del tranvia de Sant Andreu.

—Cada quant surten los cotxes?
Un conductor castellà l' hi respon:

—Cada quart.

—Vaja, respon lo pagés: jo l' hi donaré una pessa de dos y que surti desseguida.

Y qué me 'n diuen de aquesta nova moda de xiulets medianos los quals los homes semblan rossinyols y canaris?

Ja son tants los qui la segueixen que 'm sembla que ja es hora de que l' arcalde pari las telas, y als que incomodan massa á la gabia.

Y que refilin tant com vulgan.

A Tremp diu que la verola fá estragos.

Res: es la felicitat del país que are's publica ilustrada ab grabats.

Dimars al carrer de l' Hospital, un capellà baixant del tranvia s' entrebanca ab la sotana y 'l mantéu y cau á terra.

Vá donar uns quants passos de quatre graps, hi havia fanch, y vá aixecar-se ab cada llàntia que ni la de un altar.

Jo no sé aquests senyors qui 'ls fá aná ab tranvia.

Y qué no 'u saben qu' ells y 'ls adelantos del progrès estan renyits?

Molts bitllets de la loteria nacional corresponents al últim sorteig estaven fetxats á Madrid en la següent forma:

«Madrid veinte y dos de Marzo de milochocientos nueve.»

Ja sabia jo que á Madrid tenian molta gana.

Pero, francament may me hauria figurat que de una glopada's' empasseassin setanta anys.

Dijous passat l'¹ Ajuntament vá donar un dinar de despedida al general Blanco.

Algun concejal proposava pagarlo cada hú de la sè-va butxaca; la majoria vá estimarse més que pagués Barcelona.

Bravol

Aixó'm recorda 'l quènto d' aquell que deya:

—No dius que tens mitj' ral? Donchs compram un cigarro y 'l fumarém tots dos. Es á dir mentres jo 'l fumaré, tu escupirás.

EPÍGRAMAS.

Donava's certa importància
l' advocat de un criminal
de haver lo parer fiscal
volcat á tercera instancia,
y deya així al sentenciad:

—Tres cops la pena de mort
volgué imposa'us; mes per sort
de dugas vos he salvat.

X. F.

—M' he promés ab la Cinteta,
que 't sembla? —Si no sigués
tant lletja y tingüés dinés
podria aná una miqueta.

X. F.

Van trucar al pis de 'n Roch
sent ell dins y no volgut
obrir, va cridá al moment:
—Anéuse'n que are no hi soch.

A. A.

QUÈNTOS.

Un senyor arriba de fora. Un camàlich l'¹ hi puja 'l bagul á un quart pis.

Lo senyor l'¹ hi dona una pesseta.

—Val vuit rals, diu lo camàlich.

—No dono un quart mès, respon lo senyor.

Lo camàlich exclama:

—Sino pél sino, agafa 'l bagul y l'¹ hi torno á portar á baixa.

Un juga y pert cinch duros; no 'ls té y 'ls queda á deure.

L' endemá 'l deudor troba al acreedor.

—Me sab molt grèu; pero no tinch un céntim. No obstant si vosté vol lo pagaré ab algun servey del meu ofici. Badi la boca.

—Qué vol fer?

—Soch dentista y l'¹ hi arrencaré cinch caixals. Cai-xal per duro.

Un curandero s'¹ alabava de tenir un remey segur contra las mossegadas dels gossos rabiosos.

Van presentarli un malalt atacat de hidrofòbia, vá aplicarli 'l remey y vá morírseli.

—M' pensava l'¹ hi deyan qu' era segur.

—Seguríssim, responia 'l curandero: contra las mossegadas dels gossos m'¹ hi jugo 'l cap.

—Y donchs ¿perquè s'¹ ha mort?

—¿Y qui us diu que fos un gós qui vá mossegarlo?

—Donchs qui havia de ser?

—També hauria pogut ser una gossa.

Un senyor de una casa bona tirava requiebros á la cambrera.

—Sabs que m'¹ agradas molt Roseta?

—Té unas cosas vosté....

—Sabs que fins tinch por de enamorarme de tú?

—Vosté se 'n burla.... y sent tant guapa la senyoreta....

—Ah, tú ets molt més agradable qu'¹ ella.

—No ho diu pas aixis en Joan.

—¿Quin Joan?

—Ay ay, 'l cotxero de la senyoreta....

Lo senyor vá caure en basca.

Una conversa:

—Adios D. Emilio....

—Com s'¹ entén Emilio?...

—Ay ¡que tonto sò! Are t'¹ havia près per en Castellar. Noy dispensa.

—L'¹ altre ab tota la formalitat:

—No hi ha de qué.

Vá morirse un fabricant de caretas y un periodista que escribia 'l seu elogi fúnebre, vá posar al diari:

«Era tant generòs, tant caritatiu, tant amich de la desgracia, que per Carnestoltes fins repartia caretas y nassos postissos als pobres.»

Un cirugiá de fama estava tant fastiguejat del mon, que deya un d'¹ aquests dias:

—No sé com m'¹ hi tornat. Ja no trobo gust en res. Ni siquiera quan serro una cama.

Apuntacions de viatje:

«La carretera era dolenta, y sobre ser dolenta, deya 'l passatger, arribém al peu de una gran pujada. Lo majoral diu que baixém del carruatge. Ja som á terra.

«Apesar de tot los caballs no poden tirar.

«—Es precis diu lo cotxero que tothom hi posi 'l coll una mica.

«Y ja 'ns tenen agafats á las rodas: jau! jamunt! jarriba! Després de mitj' hora de fatiga arribém al cim de la costa. Tothom está esbufegant. Ay gracias á Déu, diu tothom, que al últim podrém pujar al cotxe.

«—Alto, respon lo majoral, lligant unes cordas darra del carruatge. La baixada es molt soptada, y 'l cotxe 's tiraria sobre 'ls caballs. Que tothom hi posi 'l coll. Mans á las cordas y estirar bé, que 'l cotxe no vagi massa depressa.

«Un viatjer: —Mestre, pregunta ¿Sabriau dirme si no seria millor que haguéssim anat á peu.

«Lo cotxero, fentse trincar la butxaca de l'¹ ermilla: —Per vostés no 'u sé; are lo qu' es por mí, no senyors.»

Acababa un de fer una conferència al Ateneo.

—¿Que t'¹ ha semblat? pregunta á un amich.

—Magnífich! No hi trobat sino que has estat una mica massa insistent, que has repetit massa 'ls arguments quan tractavas de la missió de la dona casada.

—No es estrany: aixó es fill del meu sistema de parlar. Lo primer que faig quan parlo en públic es fixarme en la persona que fa la cara més estúpida. Una vegada l'¹ hi trobada, presento 'ls arguments y 'ls hi dono mil voltas fins que la persona escullida per mí 'm sembla que 's demostra convensuda.....

En aquest moment s'¹ acosta un amich del conferenciant:

—Héu estat sublime! l'¹ hi diu. Una cosa no més hi notat: porque 'm mirava de aquella manera?

Un forner té un negre per mosso.

—Un negre á casa un forner! Si qu'¹ es estrany, diu un.

—No té res de particular, respon un americano. A Amèrica aixó 's veu molt. Los negres son los encarragats de fè 'l pà moreno.

Un fabricant de baguls, l'¹ hi diu á un senyor á qui se l'¹ hi ha mort la sogra:

—Ja veurá, gastíshi una dotzeneta més de duros y l'¹ hi faré un ataut delicios.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Lector, si has estudiat nota haurás vist molt ma primera encar que á mí 'm desespera puig no hi entenç una iota.

Si t' trobas indigestat ma segona es lenitiu que tot metje lo prescriu y que molts cops jo hi usat.

Ma tercera repetida se diu á tota persona qu'¹ encar que honrada y bufona no té una regular mida.

Lo meu tol en temps de fred usan las donas y 'ls nens de dos en dos gne comprens? Donchs callém per si 'u has tret.

CHARREINEIR.

II.

Una noya tres doblada qu'¹ es tot ja dos de petita té prima perque aprofita molt la sèva senmanada

PAU SALA.

ENDEVINALLA.

Tinch grans sense ser persona tinch crèu y no soch diner cadena tinch sempre bona,

soch molt amant de la dona... Ves lector lo que puch ser.

CHINCHOLA FORADAT.

MUDANSA.

Una tot vaig colocar
a casa del rich de 'n Tot
ell tot content que l'¹ hi arregli
y sens tenir tot qu'¹ es molt,
ab un bastó de tot, cego,
casi b' m deixá per mort.

VALLISOLETÀ.

QUADRAT DE PARAULAS.

Sustituir los punts ab lletras que llegidas vertical y horizontalment digan la 1.ª lo nom de un instrument de música; la 2.ª lo nom de un fruit; la 3.ª lo que portan los sereños y la 4.ª de lo que 's mor' ma cusina.

DOS ESCAPATS DE MISSA.

TRENCA-CLOSCAS.

L'¹ asa del B.....

Ab aquestas lletras formar lo nom de una ciutat d' Espanya.

XINO.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	6	2	5					
9	8	3	2	3	6	7		
1	7	3	6	4	8	2		
8	2	1	8	4				
2	8	5	9	1	7			

1.ª ratlla: lo que hi ha en moltes casas.—2.ª Personatje de l'¹ història sagrada.—3.ª Part de una nació.—4.ª N'¹ hi ha en moltes fàbrics.—5.ª En los escriptoris.—6.ª Un líquit.

AIXORAMSUT.

GEROGLIFICH.

+ 1 :

MARS

V O L S

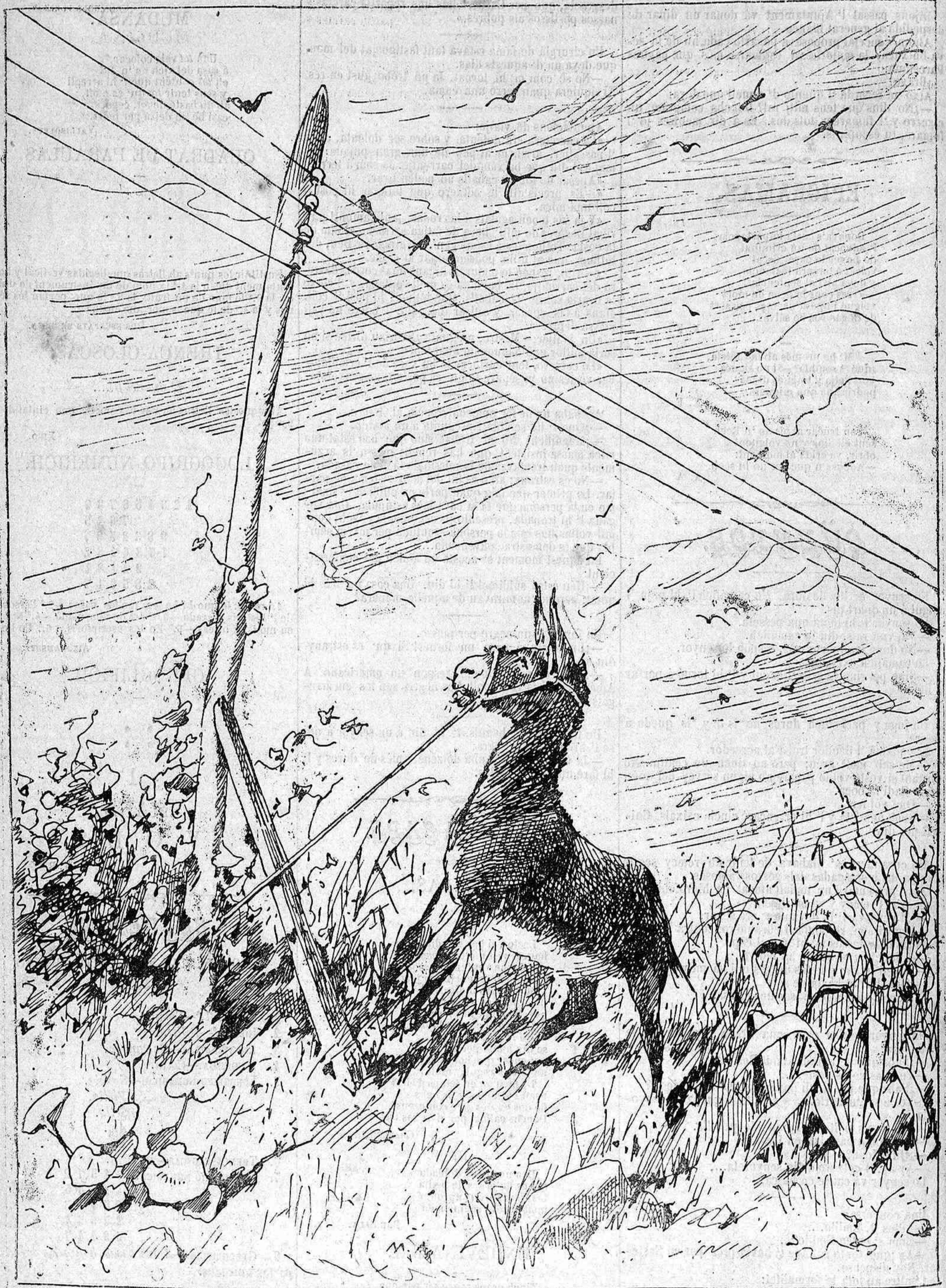
T. R. Y.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L'¹ ULTIM NÚMERO.

- XARADA 1.ª—Casulla.
- IDEM 2.^a—Pillet.
- ENDAVINALLA.—Pastanaga.
- SINONIMIA.—Costa.
- LOGOGRIFO NUMERICH.—Sevilla.
Viella.
Sella.
Avi.
Vi.
- TRENCA-CLOSCAS—Malgrat.
- COMBINACIÓ NUMÈRICA.—3 4 5 7 2
4 2 7 3 5
7 5 4 2 3
2 7 3 5 4
5 3 2 4 7
- GEROGLIFICH.—A las casas honradas no hi ha portas tancadas.

FÁBULAS ILUSTRADAS.

¡Malviatje 'l progrés!